

УДК 004:37.01

Половян Н.С., к.е.н., доцент кафедри організації вищої освіти, управління охороною здоров'я та гігієни

Кравець А. І. магістерка спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування (Донецький національний медичний університет, м. Лиман, Україна)

ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТОК ЦИФРОВИХ НАВИЧОК ТА ЦИФРОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ В СУСПІЛЬСТВІ (У МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ)

У сучасному світі цифровізація стала ключовим фактором розвитку всіх сфер життя, включаючи охорону здоров'я. Використання цифрових технологій у медичній сфері сприяє підвищенню ефективності медичних послуг, покращенню доступу до медичної допомоги та персоналізації лікування. Проте успішна інтеграція цифрових технологій у медицину можлива лише за умови належного рівня цифрової грамотності медичних працівників. Недостатній рівень цифрової підготовки може призвести до уповільнення розвитку телемедицини, зниження якості медичних послуг та створення ризиків витоку персональних даних пацієнтів [1].

Формування та розвиток цифрових навичок серед медичних працівників має наступні переваги:

1. Ефективність роботи: Використання електронних медичних записів, телемедицини, систем управління медичними закладами значно покращує швидкість і точність діагностики та лікування [6].

2. Покращення якості послуг: Впровадження цифрових технологій сприяє персоналізованому підходу до лікування, підвищенню рівня медичного обслуговування та зниженню кількості лікарських помилок.

3. Кібербезпека та захист даних: Впровадження цифрових технологій вимагає навчання медичних працівників основам кібербезпеки для захисту персональних даних пацієнтів та запобігання кіберзагрозам [3].

4. Навчання та підвищення кваліфікації: Освітні програми з цифрової грамотності допомагають медичним працівникам адаптуватися до технологічних змін та ефективно використовувати цифрові інструменти у своїй практиці [5].

Для оцінки рівня цифрових компетентностей медичних працівників розглянуто аналіз статистичних даних КНП ОТМО м.Краматорськ, що дозволяє визначити основні проблеми та бар'єри впровадження цифрових технологій у медичну практику. Аналіз ефективності цифрових технологій включає оцінку коректності заповнення електронних медичних записів, витраченого часу на цифрові процеси та використання телемедицини.

Основні результати:

✓ Рівень цифрової грамотності медичних працівників є недостатнім і варіюється залежно від віку, місця роботи та доступу до цифрових ресурсів [2].

✓ Найбільші бар'єри: нестача навчальних програм, фінансова недоступність сучасних технологій, опір змінам у професійному середовищі.

✓ Для підвищення цифрової компетентності необхідне впровадження національних навчальних ініціатив та модернізація освітніх програм.

Рекомендації щодо покращення цифрової компетентності:

1. Інтеграція курсів цифрової грамотності до навчальних програм медичних закладів вищої освіти [5].

2. Розширення національних освітніх програм для підвищення кваліфікації практикуючих медичних працівників [1].

3. Фінансування цифрової трансформації системи охорони здоров'я, включаючи закупівлю обладнання та підтримку освітніх ініціатив [4].

4. Запровадження центрів цифрової підготовки в лікарнях, де будуть проводитися тренінги та майстер-класи для медичних працівників.

5. Сертифікація цифрових компетентностей, що дозволить офіційно підтверджувати рівень цифрових навичок медичних фахівців.

6. Створення ефективних мотиваційних механізмів, зокрема фінансових стимулів, для медичних працівників, які активно використовують цифрові технології у своїй роботі.

7. Подолання регіональних відмінностей у рівні цифрової грамотності шляхом розширення доступу до інтернету та навчальних ресурсів у сільській місцевості [1].

Для ефективної цифрової трансформації медицини необхідне системне навчання медичних працівників, державна підтримка освітніх ініціатив, впровадження сучасних стандартів цифрової компетентності та розширення інфраструктури цифрової медицини.

Перелік посилань

1. Цифрова трансформація охорони здоров'я України. - МОЗ [Електронний ресурс]. – URL: [Цифрова трансформація охорони здоров'я України](#) (дата: 11.03.2025).

2. Дослідження цифрових навичок медичних працівників в Україні. - МОЗ [Електронний ресурс]. – URL: [Сформовано перелік необхідних знань і навичок для визначення цифрових компетенцій медичних працівників](#) (дата: 11.03.2025).

3. Закон України «Про захист персональних даних». – Верховна Рада [Електронний ресурс]. – URL: [Про захист персональних даних | від 01.06.2010 № 2297-VI](#) (дата: 11.03.2025).

4. Концепція розвитку електронної охорони здоров'я в Україні. - МОЗ [Електронний ресурс]. – URL: [Концепція розбудови електронної охорони здоров'я в Україні](#) (дата: 11.03.2025).

5. Національна стратегія розвитку цифрової економіки України. – Верховна Рада [Електронний ресурс]. – URL: [Про схвалення Стратегії здійс... | від 17.11.2021 № 1467-р](#) (дата: 11.03.2025).

6. Постанова Кабінету Міністрів України щодо реалізації електронних медичних записів. – Верховна Рада [Електронний ресурс]. – URL: [Про внесення до деяких постанов ... | від 31.01.2025 № 112](#) (дата: 11.03.2025).